

Poselství chladných kamenů

PUTOVÁNÍ PO MEGALITICKÝCH STAVBÁCH NA MALTĚ

Megalitické chrámy jsou rozesety Evropou napříč od chladných skotských Orknejí až po slunné ostrovy ve Středomoří. Mezi místa, kde staré civilizace budovaly z obřích kamenů důmyslné stavby, patří i ostrovy Malta a sousední Gozo.

Ti němí svědkové dávných časů uhranuli člověka hned z kraje moderního věku, když coby archeolog začal v 19. století pátrat po jejich smyslu. Upřímně řečeno – za ta dvě století výzkumu je jasných odpovědí stále málo. Tušíme, proč ty fascinující stavby z „velkých kamenů“, jak zní volný překlad slova megalit, dávní lidé vytvářeli. Zřejmě to byly monumentální svatyně. Pomocí nejmodernějších metod jsme schopni zhruba určit stáří těchto památek. Historie těchto maltských sahá až do dob kolem 3600 let před Kristem. Víme, že jejich umístění v krajině bylo velmi promyšlené – například lokalizace chrámů v Mnajdra dokládá, jak skvěle měli stavitele zvládnutou astronomii.

Informace

Kromě charterů létá na Maltu z pražské Ruzyně dvakrát týdně (středa, neděle) přímá linka společnosti Air Malta.

• www.airmalta.cz

Otvírací doba

• Hagar Qim, Mnajdra, Tarxien, Ggantija: denně 9 – 17 hod.
Ta'Hagrat: pouze úterý 9.30 – 11 hod. • Skorba: pouze úterý 11.30 – 13 hod.

Vstupné

• Vstupné se na jednotlivých místech liší. Dospělí platí 1-2 MTL, studenti a senioři (od 60 let) 0,50-1 MTL, děti od 6 let 0,25-0,50 MTL, děti do 5 let neplatí nic. (maltská libra je cca 64,50 Kč)

• www.heritagemalta.org
• www.visitmalta.com

Chrám Hagar Qim na jihu Malty leží na vrcholu kopce, odkud je nádherný výhled na moře.

Dodnes ovšem netušíme, kolik ještě v sobě tyto chladné kameny nesou skrytých významů a kódovaných poselství. Nevíme ani to, jak lidé mnohatunové kamenné kvádry přemisťovali na velké vzdálenosti a zvedali je až do výše devíti metrů.

Sedm chrámů v UNESCO

Výhodou ostrova je jeho neveliká rozloha – díky ní jsou zdejší megalitické památky rychle dostupné. Koncentrace megalitů je mimořádná, to je také hlavním důvodem, proč bylo sedm chrámů na Maltě a Gozu zapsáno v seznamu památek UNESCO. Dva chrámy v Ggantiji na ostrově Gozo patří ke zdejším nejdůležitějším archeologickým nálezům. Díky jejich proporcím (rozměry vnitřních lodí chrámů činily asi 10 x 9 metrů) místní lidé po staletí věřili, že chrámy v Ggantiji jsou dílem obřů. Ostatně slovo ggantija v maltské znamená obř, respektive obryně.

Z Goza na Maltu se dostanete trajektem a nejbližší budete mít chrámy Ta'Hagrat a Skorba, vzdálené od sebe asi kilometr. Ta'Hagrat, jeden z nejrannějších dochovaných megalitických komplexů Malty, je sice menší než ostatní, ale spatříte ho v nejméně narušené podobě. Při stavbě chrámu ve Skorbě byl

mimo jiné užít i takový druh vápence, jehož nejbližší naleziště leží takřka dva kilometry od chrámu. Tuto vzdálenost tedy museli tehdejší stavitelé při přemísťování kamenů překonat.

Šest metrů, dvacet tun

Nezapomeňte ani na chrámy Hagar Qim a Mnajdra na jihu Malty. První leží na vrcholu kopce s úchvatným výhledem na okolní krajinu a moře. Mimo jiné je k vidění i zřejmě nejrozměrnější kus kamene ze všech maltských chrámů – měří přes šest metrů a váží skoro dvacet tun.

Nedaleká Mnajdra byla vystavěna přímo na útesu nad mořem. V době jarní a podzimní rovnodennosti procházejí sluneční paprsky středem vstupních dveří jednoho z chrámů a ozařují jeho hlavní osu. Návštěvu Tarxienu můžete nechat až na samý závěr. Je to odtud nejbližší do Valletty i na letiště. ■

Ggantija

PETR ORSÁG